
MAGYAR MŰSA.

Költ Bétsben 5. Décemberben 1787.

Az Esthajnalhoz.

Híjába tüllogsz, Dísz az éjjeli
 Menny hóltozatnak! tsalfa reményt te rám;
 Híjába bíztatfz; meg-tanultam
 Mézes ígéreteid mit adnak.
 Zokogva térek fényed elől, oda,
 Hol tsendes árnyék' lengedezéfibenn,
 Sír-hálmaim, halvány virágok'
 Illatozási között, feküsznek.
 Ah! nem sokára harmatos hantomon
 Fog majd ragyogni szánakozó tüzed;
 Majd fel-találom edgykor én is
 Hafztalanúl keresett nyugalmam.
 Szerelme' kinyát, Fülemlébe költt
 Lelkem, az Ákhátz bánatos ágainn
 Éneklí majd, — míg a' Királyi
 Reggel előtt szaladásnak indúlfsz!

Kassán. Oct. 28-dikán. 1787.

Kazinery.

A Virtus Panaszsa. Miskoltzról. N. F.

Óh idő! óh Szokás! óh panaszos szavak,
 Hát már ez a Világ ugyan annyira vak?
 Hogy a' fejeér szín, és a' fekete között
 Mint tégyen választást; abba meg-ütkezött.
 Hát már bé-férhet az, a' természetibe?
 Hogy a' roszszat tegye, a' jó eleibe.
 Hát az el-mulandó, a' maradandónál
 Betsefebb előtte; 's a' gonosz a' jónál?
 Hát szemei ugy meg homályosodának?
 Hogy jót választani, már nem tud magának.
 De talám veszni tért! hogy csak azt szereti,
 A' minek a' rosz test előtt van kelleti.
 Mert hiszem! óh idő! óh szokás! régenten,
 A' Virtus az Egig emeltetett fenten.
 Mikor még Astréa e' földön mulatott,
 Az én méltóságom olly nagyra tartatott;
 Hogy csak engem betsült mindenütt e' Világ,
 Mert fényes volt még, a' Természeti-Világ.
 Nem kapott még homályt, 's erejében vala,
 Azért hát nagy betsbe tartattam általa.
 Nem nézték azt akkor, a' helyem pompás-é?
 A-vagy nem; hogy légyek ezé, a-vagy más-é.
 Eppen nem helyemért vala betsülletem,
 Hanem azért; hogy mely szép a' természetem.
 De mihelyt Astréa Földről el-költözött;
 Mindjárt különbözés lett a' Szállás között,
 Már nem tekintettek a' természetemre,
 Hanem Szállásomra, 's a' lakó-helyemre.
 Ha valami pompás helyre történetből
 Mentem; nem maradtam-ki a' betsülletből.
 Ha aranyos ruha alá vonúlhattam,

(Jol-

(Jollehet hogy ritkán) nagy betsben tartattam.
De ótt-is tsak inkább néztek a ruhára;
Mint természetemre, 's a valóságára.
Ha pedig magam rószsz ruha alá vettem;
(A' minthogy többire óda) meg-vettettem.
Hát ma, a' midön már minden el-vesztette,
A' rendit, 's folyását roszra tévesztette.
A' mikor femmi-is az egész Világban
Nintsen tökéletes edgyarányuságban.
Senki előtt femmi betsülletem nintsen,
Kevés van, a' ki rám, mint jóra tekintsen.
Ha aranyos ruha alatt lappanganék,
(De ott ritkán vagyok) nagy betsben állanék.
Ott az egész Világ betsülletett adna,
De az, az aranyon, nem rajtam maradna.
Jobb hát nekem ott, a' hól nem a' pompára,
De természetemre néznek, 's az árára.
Rongyos ruha alá inkább rejtezhetem,
A' hol ott meg adják minden betsülletem.
Jobb nékem ugy laknom edgy roskadt fátorban,
Mintsem annál, a' ki fétálgat biborban.
Mert az alatt ugyan nem soká lappangók,
Mert ki üznek onnét, a' nagy czifra, rangok.
És azt ugyan soha el-nem szenvedhetem,
Hogy a' Veszendőnek utánna tétetem.
Ha már ma valaki nem gazdag, vagy nem szép,
Nem betsüllí azt, a' rosz itéletü nép.
Bár magát leg jobban mindenben vífelye,
Még-is lehetetlen, hogy minden kedvelye.
Kár az a' Világban, még pedig te temes,
Hogy azt nem betsüllí, ki Lelkében Nemes.
Inkább tekint arra, a' ki külsöképpen,
Gazdag, Nemes vagy Szép: de másra nem éppen.

U u u 2

Bal

Balzatag Itélet! 's ezek nemesebbek

Te előtred, mint én kellemetefebbek.

Hát a pénz előtred olly betsülletes kints,

Hogy a' méltóságom, olly aros, mint a' nints,

Hitvem a' csak földből készült, 's azzá-is léfz,

Mint más egyéb dólóg, az is csak ugy el-vefz,

Ha most a' Szerentse emel majd az égig,

Még nem köverkezik, hogy ugy élfz mind végig,

Edgy óra a' kozi, el-vefzhet mindened,

Meg buharfz még, a' ki most a' fogad fened.

De gondolkózz csak edgy kintsinyt okófabban,

Mond ókát, hogy vethedd reménységed abban.

Mert olyan dólógban lehet reménységed,

A' mellyben el-éred nyugalmad, 's fő-véged.

De a' pénzben azt te fel-nem találhatod,

Mert olly félelemben van az állapotod;

Hogy attúl félfz mindig, tölle meg-fosztatól,

Vagy reménységtől is néha tápláltatól;

Hogy a' gyűjtött kintshez még keresel fokot,

Igy forgatfz magadban bal-göndolatokat.

A' hól pedig vagyon felelem 's reménység

Ott nintsen gazdagság, de kinos szegénység.

És így a' ki bizik témérdek kintsében,

Virtusa nem lévén; nints ezze fajében.

Mert csak azt szereti, a mitől majd a' Sir,

El-szakasztya, nem azt, a' mi Menyben kifir.

A' Szépet-is fellyebb miért betsülheted,

Mint engemet? bizony rózfz az itéleted;

El-muló ajándék az Orrzák szépsége,

Sárgává fog válni, ugy léfz annak vége.

Az ugyan szép dólóg, minden valaki szép,

Még-is a' Virtusnak eleibe nem lép;

Hogy ennek, vagy annak pirosak ortzái,

Mert

Mert ezek-is léfznek a' hatal prédaí.
Meg fargúl a' szép Szin, 's a' mosólygó szemek,
El-hunynak 's rohdadnak, mint egyéb tetemek.
Fzetekké léfznek a' hó-fejér nyakak,
Meg-fzintelenednek a' pirófs ajakak.
Mind ezek el-málnak, de én meg-maradók,
Halhatatlan nevet edgyedül én adok.
Vallyon hát nálamnál nagyobb fog e' lenni,
A rang 's a' Nemejség? femmit fe fog tenni.
Nem az ám a' Nemes, a' kinek a' rangja,
Tsak tsupa szó: vagy meg-ütött harang hangja.
De azomba az ő élete nem Nemes,
Már az a' nemefi névre nem érdemes.
Az a' Nemes-ember, a' ki bir én-velem
A' kinél böven van az égi kegyelem.
A' ki az elméjét pallérza szépen-ki,
Annál ugyan nintsen érdemesebb fenki.
A' kinek erköltse jó, 's nagy tudománnya,
A' nemes titulóft a' méltán kívánnya.
De az, a' kinek tsak tzifra a' ruhája,
Epen nem hasonlít rangjában hozzája.
Mert kevés Nemejség van fejébe belől,
A' Rókával méltán mondhatad e' felől.
Oh! be gyönyörü kép! de ékes a' feje!
Tsak a' kár benne, hogy nints agyaveleje.
De ma ez a' Világ nem gondól az észszel,
Az emberben, azzal a' nemefebb részszel,
Sokkal inkább tekint gazdagra 's pénzesre,
Ha nintsen is esze; mint az értelmese.
Ha a' Virtus kopótt ruha alatt vagyon,
Már betsteleníti minden igen nagyon.
Hát többre betsüllöd? bóldógtalan Lélek,
A' ruhát mint engem, ki örökké élek.

A'

A' Selymet edgy femmi bogaratska fonnya,
 Ez az: a' mi Szived' úgy magához vonnya.
 A' ruha el-kopik: tsak edgy lepedöbe,
 A' pór közt aludni fogsz a' temetőbe.
 Mint másnak, néked-is, ott olly ruhád léfzen,
 A' melyet a' dóhos föld femmivé téfzen.
 Miért vagy hát kevély ember a' Biborban,
 Ha meg-fogsz róthadni másokkal a' porban.
 Ha a' ruhád nem fog külömbbséget tenni,
 Közted, 's a' szegény közt: hogy tudsz dölfös lenni?
 Nem jobb-é hát mindég nézni a' Virtusra,
 A' soha rothadást nem szenyvedő juftra.
 Meg-hal a' test: de az edgyütt a' Lélekkel
 Örökké-él, 's nem vész-el a' földiekkal.
 Azt betsüld edgyedül, nem a' czifráságot,
 Ő az a' melly szerez halhatatlanságot.
 Ember! engem ha látsz rongyollott ruhában,
 Azért ne útállj meg mindjárt bölöndjában.
 Ha Rosákkal nem nyilt-is ki ábrázatom,
 Ha nints-is arannyal bé-vont ruházatom.
 Néz természetemre: szép az, és ékefebb,
 Mint te vagy, 's náladnál százszorta nemesebb.
 És ha jószágoddal azt edgyüve veted,
 Bizonyal mindened femminek vélheted.
 Söt ha jószágód van, és nintsen Virtusad;
 Az emberi névhez alig lehet jufad.
 Tanúld-meg ez edgyet: ne azt tartsd embernek,
 A' kinél a' Kintsek rakáson hevernek.
 Hanem azt, a' kinek az elméje nemes,
 A' emberi névre, tsak ez edgy érdemes.
 A' kinek Virtussal nints rakva a' Lelke,
 Nem ember: bár légyen fok jószágga Telke.
 Tartsd-meg: a' midön azt szemlélsz valakibe,

Ird

Ird a' leg-nemesebb emberek közibe.
Tsak ez a' Summája a' dólóg rendinek:
A' Virtufon kívül, tarts mindent femminek.

---

*Edgy Szeretőnek, (ki mézet küldött,) jeles
Szavai E betűnn:*

Edgy nem reft Sereg, és tegzes méh kész eledetre,
Edgy méznél édesb méhésznek mézet erefztett
Melynek eme' részét, ez edénnyel, egész szeretettel
Edgy lépes méznél édesb Edesnek erefztem.
Kérem végye, jelét, kedvesen' e' szeretetnek.

Másképpen:

Elébb édes étke mérges tselédemnek,
Mellyel kedveskedem kedves emberemnek
Édesnél édesebb édes Edefemnek
Ebben édesfégét érezze Lelkemnek.

Erre tett Válasz:

Szerelmem! mért engem nevezel édesnek?
Nemde nem helyesben nevezsz keservesnek?
Te érted epésnek; név fzerént Édesnek,
De mérges epével hétszer elegyesnek?
Mert lehet-é bennem még edgy tsepp édesfég
Sértegetvén ezer meg' ezer epeség?
Mert nem de nem epefzt engem ez ékesfég
Mellynek fénye bennem széllyel terjedve ég?

Te

Te fértél-meg engem még régen Kedvesem !
 Te szerelmed leve tegzes Fél-peresem !
 Meg-fértél mézaddal mézezett Edesem !
 Melly mézed kedvesen vettem szerelmesem.

Tudósítás. (Szoll a' *Kurir.*)

A' ki szüntelen-való mozgásban és nyargalásban tölti egész éltendejét, fokát emészt annak éltendeig gyomra. Ilyen a' *Magyar Kurir* Paripája — e' szüntelen utban vagyon — fok abrak, fok patkópénz kívántatik ennek Béshea éltendeig. Még edgy hónap vagyon hátra ezen éltendéből; ugyan azért el-halगतja a' *Kurir* azon méltó parafszát, mely-szerént, mind az első, mind az utólsó fél-éltendébéli E. Olvások közzul még 100-nál többen vagynak, kiktől mind eddig edgy pénz sem érkezvén kezünkhöz, tsak a' Bétsi Posta-Hivatalan ezekért 400 n. f. kellették fizetnünk azon-kivül, hogy a' magunk 600 edgy néhány forintunkat-is mellyeknek ezektől kellettik vala jöni, el vesztettük, és így 1000 n. f. több kárt láttatunk vallani — tsak azt bátorkodunk rövideden emlitteni, hogy a' kik még az Ujság-fizetésével hátra vagynak, méltoztósanak a' pénzt, minthogy már ezekért a' B. Postán a' Posta pénzt le-ízette, tsak az Ujságíró neve alatt fel-küldeni — a' kik előtt pedig tovabra-is kedves ezeknek Olvasások azok a' jövő éltendőre való fizetést ebben a' hónapban a' Bétsi fő Posta Hivatalra ezen Titulus alatt: — *Supremo Postae Officio Vindobonensi*, pro *M. Kurir*, hogy még előre ezen Posta Hivatal az E. Olvasoknak Titulust nyomtathatván, az Ujj-éltendőben Ujj-hirekkel kedveskedhesünk.